

MATERIAŁY
XI MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«STRATEGICZNE PYTANIA
ŚWIATOWEJ NAUKI - 2015»

07-15 lutego 2015 roku

Volume 19
Techniczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2015

Лянденбургский В.В., Посыпкин Д.А., Бердников А.А. Классификация методов диагностирования автомобилей.....	43
Степанов О.В. Вплив людського фактора на безпеку транспортних засобів ...	45

ENERGETYKA

Bakhtiyar Balzhan Torepashkyzy Thermodynamic bases of regenerative heating of feed water on thermal power plant.....	48
Мехтнев А.Д., Цуприков В.В., Югай В.В. Экспериментальная солнечная электростанция на основе двусторонних модулей с системой позиционирования.....	50
Ташим Ш.А., Сундет Г.Е., Смагулова К.К. Причины потерь электроэнергии в сетях	52
Сундет Г.Е., Ташим Ш.А., Смагулова К.К. АСКУЭ для предотвращения потерь электроэнергии.....	57
Телегин В.В. Программное моделирование систем электроснабжения на базе альтернативных источников энергии.....	64

ELEKTROTECHNIKA I RADIOELEKTRONIKA

Куцевол О.М., Куцевол М.О. Синтез еквівалентної моделі зерна пшениці	67
Artyushenko V.M., Volovach V.I. Research and analysis of statistical characteristics of signal reflected from extended object	73
Кохреидзе Г.К., Прангишвили Г.В., Лаошвили Д.П., Пхакадзе Ш.А., Курашвили И.А. Электромагнитные переходные процессы при параллельной работе двигателя постоянного тока и трехфазного мостового выпрямительно-инверторного преобразователя тяговой подстанции	78

OBRÓWKA MATERIAŁÓW W BUDOWIE MASZYN

Цитович Б.В., Капица М.С. Проблемы рационального назначения общих допусков.....	85
Латыпов О.Р., Боев Е.В. Исследование электрокинетического потенциала стали в нефтепромысловой среде	87

ELEKTROTECHNIKA I RADIOELEKTRONIKA

К.т.н. Куцевол О. М., к.т.н. Куцевол М. О.

Вінницький національний аграрний університет, Україна

СИНТЕЗ ЕКВІВАЛЕНТНОЇ МОДЕЛІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ

Узагальнена еквівалентна схема вимірювального перетворювача (рис.1) складається із зразкового конденсатора C_3 і чутливого елемента ЧЕ у вигляді двополюсника. Метою синтезу є одержання еквівалентної електричної моделі чутливого елемента із досліджуванним зерном для конкретної вологості у вузькому частотному діапазоні, яка може бути використана для точного градуювання діелектрометричних вологомірів.

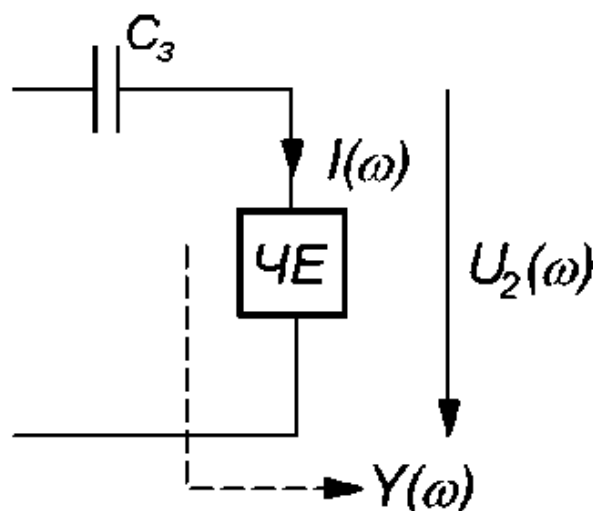

Рис. 1. Узагальнена еквівалентна схема вимірювального перетворювача

Аналіз частотно-вологісних характеристик зерна пшениці показує, що їх зміна характерна для еквівалентного RC -кола, різниця тільки у абсолютному значенні вихідного сигналу $U_2(\omega)$ вимірювального перетворювача. Це дозволяє будувати електричні аналоги зерна пшениці різних сортів (а також інших злакових культур) за однією методикою та реальними частотними характеристиками.

Залежність електричних параметрів чутливого елемента з вологим зерном пшениці наведено у табл. 1.

Залежність електричних параметрів чутливого елемента

Електричний параметр	Частота f , кГц								
	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
I , мкА	28.3	56.6	84.9	113.1	141.3	169.3	197.5	225.4	253.5
U_2 , В	0.8	1.1	1.45	1.8	2.05	2.3	2.56	2.81	3.1
Y , мкСм	35.37	51.48	58.55	62.81	68.92	73.64	77.16	80.19	81.77

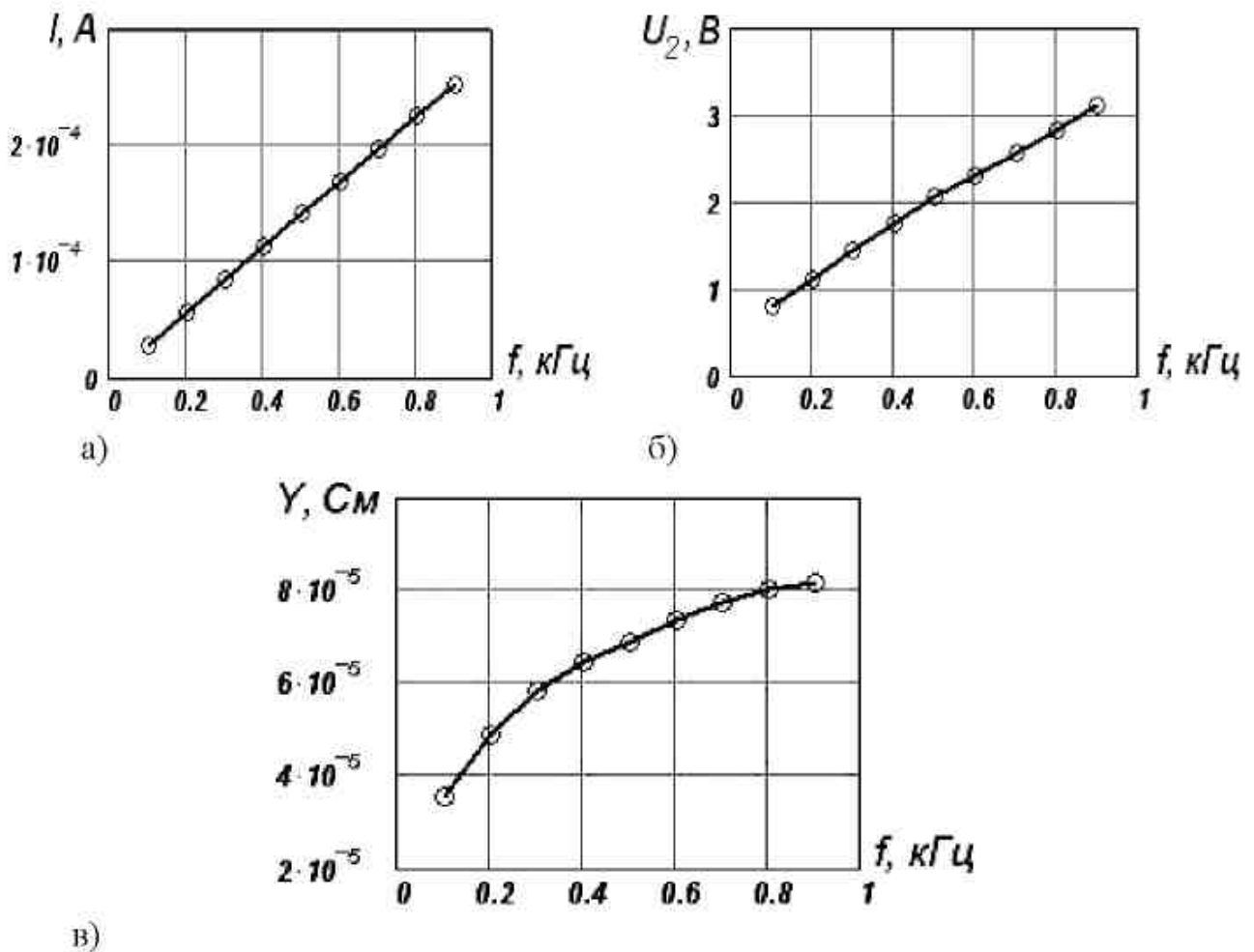

Рис.2. Частотні залежності вимірювального перетворювача:
 а) струму через чутливий елемент; б) напруги на чутливому елементі;
 в) провідності чутливого елемента

Аналітичні вирази $I(f)$ та $U_2(f)$ знаходяться шляхом регресійного аналізу. Оскільки зміна аргумента відбувається у вузькому діапазоні, можна обмежитись поліномом першого ступеня:

$$y = a \cdot x + b. \quad (1)$$

Використовуюючи результати дев'яти вимірювань випадкових величин I_i та f_i , знаходиться середньоквадратична регресія [1-3] першого порядку.

Коефіцієнти a та b залежності (1) знаходяться з умови досягнення функціоналом

$$\Phi(a, b) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - a \cdot x_i - b)^2$$

свого мінімального значення.

Необхідно знайти окремі похідні Φ по a та b :

$$\frac{\partial \Phi}{\partial a} = \frac{2}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - a \cdot x_i - b) \cdot x_i,$$

$$\frac{\partial \Phi}{\partial b} = \frac{2}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - a \cdot x_i - b)$$

Прирівнявши дані вирази до нуля, отримуємо систему лінійних рівнянь для знаходження a та b :

$$\left. \begin{aligned} a \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2 + b \cdot \sum_{i=1}^n x_i &= \sum_{i=1}^n x_i \cdot y_i, \\ a \cdot \sum_{i=1}^n x_i + b \cdot n &= \sum_{i=1}^n y_i. \end{aligned} \right\} \quad (2)$$

Із системи (2) знаходяться коефіцієнти a та b :

$$a = \frac{n \cdot \sum_{i=1}^n x_i \cdot y_i - \sum_{i=1}^n x_i \cdot \sum_{i=1}^n y_i}{n \cdot \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i \right)^2}, \quad (3)$$

$$b = \frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n y_i - a \cdot \sum_{i=1}^n x_i \right). \quad (4)$$

Замінивши y на $I(f)$ та x на f , отримуємо вираз (1) у вигляді:

$$I(f) = a_1 \cdot f + b_1.$$

Для вихідної напруги цей вираз можна записати:

$$U_2(f) = a_2 \cdot f + b_2.$$

Скориставшись виразами (6) та (1), а також даними табл.1 та прийнявши $n = 9$:

$$I(f) = 2,871 \cdot 10^{-7} \cdot f + 3,883 \cdot 10^{-7},$$

$$U_2(f) = 2,842 \cdot 10^{-3} \cdot f + 0,576.$$

Залежності $I(\omega)$ та $U_2(\omega)$:

$$I(\omega) = 1,804 \cdot 10^{-6} \cdot \omega + 3,883 \cdot 10^{-7},$$

$$U_2(\omega) = 1,786 \cdot 10^{-2} \cdot f + 0,576.$$

Враховуючи те, що вхідний сигнал вимірювального перетворювача – гармонічна функція часу, вирази для струму і напруги в комплексній формі:

$$I(p) = 1,804 \cdot 10^{-6} \cdot p + 3,883 \cdot 10^{-7},$$

$$U_2(p) = 1,786 \cdot 10^{-2} \cdot p + 0,576,$$

де $p = j\omega$.

З огляду на традиційне уявлення електричних властивостей капілярно-пористих діелектричних матеріалів [4,5] та характер частотних залежностей (рис.2) можна стверджувати, що заповнений зерном пшениці чутливий елемент виявляє електричні ознаки RC -кола. Його еквівалентна провідність:

$$Y(p) = \frac{1,804 \cdot 10^{-6} \cdot p + 3,883 \cdot 10^{-7}}{1,786 \cdot 10^{-2} \cdot p + 0,576}. \quad (5)$$

Виходячи із рекомендацій [6,7], розкладання виразу (5) на прості дроби доцільно робити за другим методом Фостера.

За другим методом Фостера використовується вираз (5), домножений на $\frac{1}{p}$:

$$\frac{1}{p} Y(p) = \frac{1}{p} \frac{1,804 \cdot 10^{-6} \cdot p + 3,883 \cdot 10^{-7}}{1,786 \cdot 10^{-2} \cdot p + 0,576}. \quad (6)$$

Знаходяться полюси і нуль функції (6):

$$p(1,786 \cdot 10^{-2} \cdot p + 0,576) = 0; p_{n1} = 0; p_{n2} = -32,251;$$

$$1,804 \cdot 10^{-6} \cdot p + 3,883 \cdot 10^{-7} = 0; p_0 = -0,215.$$

Вираз (6) у відповідності із

$$Y(p) = k'_\infty p + k'_0 + \sum_{i=1}^N \frac{k'_i p}{p + \sigma'_i}$$

має вигляд:

$$Y(p) = k'_\infty p + k'_0 + \frac{k'p}{p + \sigma} \quad (7)$$

Визначаємо коефіцієнти k'_0 та k' :

$$k'_0 = \left[\operatorname{Res} \frac{1}{p} Y(p) \right]_{p=0} = \left[\frac{1,804 \cdot 10^{-6} \cdot p + 3,883 \cdot 10^{-7}}{2 \cdot 1,786 \cdot 10^{-2} \cdot p + 0,576} \right]_{p=0} = 6,741 \cdot 10^{-7}.$$

$$k' = \left[\operatorname{Res} \frac{1}{p} Y(p) \right]_{p=\sigma} = \left[\frac{1,804 \cdot 10^{-6} \cdot p + 3,883 \cdot 10^{-7}}{2 \cdot 1,786 \cdot 10^{-2} \cdot p + 0,576} \right]_{p=-32,251} = 1,003 \cdot 10^{-4}.$$

Підставивши знайдені значення k'_0 та k' у вираз (5) та врахувавши, що показник ступеня полінома знаменника більший показника ступеня чисельника і при цьому $k'_\infty = 0$, а також домноживши ліву і праву частини рівняння на p , отримується вираз для $Y(p)$ у вигляді двох складових:

$$Y(p) = 6,741 \cdot 10^{-7} + \frac{1,003 \cdot 10^{-4}}{p + 32,251} \quad (8)$$

Перша складова виразу (8) – активна провідність

$$g_0 = 0,1 \cdot k'_0 = 6,741 \cdot 10^{-8} \text{ См},$$

а друга – послідовне з'єднання активного опору R і ємності C :

$$R = \frac{1}{0,1 \cdot k'} = 99,7 \cdot 10^3 \text{ Ом}; C = \frac{0,1 \cdot k'}{\sigma} = 310,998 \cdot 10^{-9} \text{ Ф}.$$

Схема синтезованого за другим методом Фостера електричного аналога чутливого елемента із вологим зерном пшениці показана на рис.3.

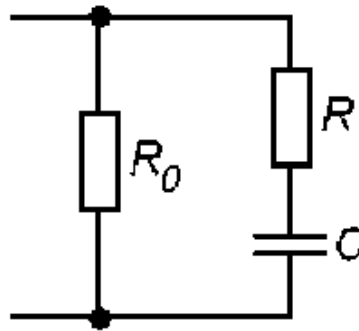

Рис.3. Електричний аналог зерна пшениці, синтезований за другим методом Фостера

Значення опору R_0 :

$$R_0 = \frac{1}{g_0} = 14,835 \cdot 10^6 \text{ Ом}$$

Висновки

Таким чином, в результаті проведеного синтезу за експериментальними виразами $Y(p)$ із використанням другого методу Фостера отримано еквівалентний електричний аналог зерна пшениці в діапазоні частот.

Еквівалентна електрична модель зерна може бути використана для градування вологомірів.

Викладена методика отримання електричних аналогів зерна пшениці є універсальною та може також застосовуватись для інших капілярно-пористих матеріалів та інших частотних діапазонів.

Література:

1. Дрейпер Норман. Прикладной регрессионный анализ. В 2-х кн. Кн. 1 : монография / N. R. Draper, H. Smith [перев. с англ. Ю. П. Адлера и В. Г. Горского]. – М. : Финансы и статистика, 1986. – 366 с.
2. Себер Джордж. Линейный регрессионный анализ / G. A. F. Seber [перев. с англ. В. П. Носко]. – М. : Мир, 1980. – 456 с.
3. Дрейпер Норман. Прикладной регрессионный анализ. В 2-х кн. Кн. 2 : монография / N. R. Draper, H. Smith [перев. с англ. Ю. П. Адлера и В. Г. Горского]. – М. : Финансы и статистика, 1986. – 366 с.

www.rusnauka.com

**Участника
международной научной
конференции**

STRATEGICZNE PYTANIA
ŚWIATOWEJ NAUKI

Przemysl , Poland

07 - 15 февраля
2015

Секция:

Технические науки

Авторы:

Куцевол О.М., Куцевол М.О.

Доклад на тему:

Синтез эквивалентной модели зерна
пшениці

Председатель оргкомитета
dr hab. Jerzy Ciborowski

J. Ciborowski

NAUKA I STUDIA Spółka z o.o.
ul. Łukasieckiego 7, 37-700 Przemysł
NIP 782232465 PL, tel. 71 675 730 12